

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/130/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814204597
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7814204597.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Šalatu a sudcov JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Jána Slobodníka v právnej veci žalobcu BL Telecom collection, s. r. o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 47 150 513, zastúpeného SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti žalovanému G. E., I., Z. XX, za účasti Združenia - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Prešov, Námestie legionárov 5, IČO: 42 343 828 (ďalej len osobitný subjekt), zastúpeného JUDr. Monikou Marjanovičovou, advokátkou, Advokátska kancelária, Košice, Urbánkova 1562/6, IČO: 35 561 734, o zaplatenie 484,86 € s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku 12C/155/2014-90 z 22.8.2016 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok vo výroku o náhrade trov konania osobitného subjektu.
Žalobcovi a osobitnému subjektu n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom zastavil konanie v časti zmluvnej pokuty 393,89 €, spolu s 9,5 % ročným úrokom z omeškania od 18.9.2011 do zaplatenia, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 90,97 €, spolu s ročným úrokom z omeškania 9,25 % zo sumy 32,32 € od 18.5.2011 do zaplatenia, 9,25 % zo sumy 7,16 € od 18.6.2011 do zaplatenia, 9,50 % zo sumy 14,53 € od 18.7.2011 do zaplatenia, 9,50 % zo sumy 36,96 € od 18.8.2011 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a nepriznal náhradu trov konania stranám sporu a intervenientovi.

2. Proti uvedenému rozsudku v časti, v ktorej mu súd nepriznal náhradu trov konania podal osobitný subjekt v zák. stanovenej 15 dňovej lehote v zmysle § 365 ods.1 písm. b) a h) CSP odvolanie.

3. Súd v odôvodnení rozsudku, o. i., uviedol: Vzhľadom „k tomu“, že počas konania vystupoval v konaní pôvodný vedľajší účastník, od účinnosti CSP intervenient, rozhodoval aj o náhrade trov konania, ktoré si uplatnil v súlade s § 251 CSP (jeho znenie citoval). Podľa uvedeného ust. skúmal účelnosť a odôvodnenosť uplatnených trov intervenientom, ktorý oznámil vstup do konania 20.6.2014 s tým, že sa k meritu veci nevyjadroval, pretože nemal k dispozícii žalobu. Po doručení žaloby intervenientovi 30.9.2014 sa písomne intervenient vyjadril 1.10.2014. Z vyjadrenia vyplynulo, že vstupuje do konania na strane žalovaného, len v časti uplatňovanej zmluvnej pokuty (ďalej len pokuta) 393,89 €, s poukazom na to, že dojednanie o pokute nie je výsledkom dohody účastníkov takéhoto vzťahu. Rovnako z písomného vyjadrenia intervenienta vyplynulo, že súdom prináleží súdna kontrola zmluvných podmienok, s cieľom vylúčiť zo života bežných ľudí neprimerané podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu ich života. Na podporu svojho tvrdenia poukázal na rozhodnutia súdov [rozsudky Krajského súdu (ďalej len KS) v Prešove: 16Co/32/2012, 3Co/26/2012, 7Co/36/2012), kde bolo opakovane rozhodnuté o neprijateľnosti pokuty v Dodatkoch v „zmluvám“ o pripojení uplatňovanej žalobcom. V tomto období pred vytýčeným termínom pojednávania (22.10.2014) doručil mu žalobca 13.10.2014 čiastočné späťvzatie žaloby v časti pokuty. Žalobca v čase čiastočného späťvzatia žaloby, nepoznal obsah vyjadrenia intervenienta a teda dôvodom späťvzatia nemohlo byť vyjadrenie intervenienta. Žalobca zrejme na základe rozhodovacej praxe súdov v Slovenskej republike (ďalej len SR), dospel k záveru, že uplatňovanie nároku na zaplatenie pokuty môže byť vyhodnotený ako nedôvodný. Vykonáva súdnu kontrolu neprijateľných zmluvných

podmienok v konaniach, v ktorých sa uplatňujú nároky voči spotrebiteľom, čo je zrejme z veľkého počtu rozhodnutých vecí na Slovensku, kde bola opakovane vyslovená neprijateľnosť zmluvnej podmienky ukladajúcej povinnosť platiť pokutu spotrebiteľovi, v súvislosti s poskytovaním telekomunikačných služieb. Tieto skutočnosti boli intervenientovi od počiatku vstupu známe. Intervenient síce mohol vstúpiť do konania, avšak si musel byť vedomý, že jeho vstup je z hľadiska skutočnej podpory žalovaného neúčelný a vedie len k zbytočnému a nehospodárnemu navyšovaniu trov konania, keďže ochrana žalovaného ako spotrebiteľa, bola realizovaná priamo uplatňovaním súdnej kontroly. Z týchto dôvodov považoval uplatnené trovy konania intervenientom za neúčelné a neodôvodnené, preto ich náhradu mu nepriznal.

4. Osobitný subjekt odôvodňuje odvolanie nasledovne: Súd rozhodol o náhrade trov konania v zmysle § 255 ods.1 CSP, vedľajšiemu účastníkovi trovy nepriznal, nakoľko tieto nepovažoval za účelne vynaložené na bránenie práva proti pomerne neúspešnému účastníkovi v konaní. Toto rozhodnutie odôvodnil tým, že trovy vynaložené účastníkom konania - vedľajším účastníkom, ktoré pozostávajú z trov právneho zast., nie sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, fyzickej osobe aj právnickej osobe, štátnemu orgánu, ak vystupuje v spore ako žalovaný strana. Hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl.47 ods.2 Ústavy SR majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania. V tejto súvislosti má vedľajší účastník možnosť zvoliť si na svoje zastupovanie advokáta. Súd v odôvodnení rozsudku udáva, že na neprijateľné podmienky spotrebiteľských zmlúv ako aj nekalé obchodné praktiky je povinný prihliadať ex offico. Súd však neporušil tým, že vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zast., základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl.47 ods.2 a 3 Ústavy SR, ak mu nepriznal náhradu trov právneho zast., pretože ich nepovažoval za účelne vynaložené, keď neboli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania [vid'. nález Ústavného súdu (ďalej len ÚS) SR II.ÚS 78/03]. 19.6.2014 vstúpil do konania na strane žalovaného vedľajší účastník, ktorý 30.9.2016 podal kvalifikované vyjadrenie k žalobnému návrhu. Vstup vedľajšieho účastníka do konania ako aj vyjadrenie k žalobnému návrhu bolo účelné, pretože žalobný návrh v časti v ktorej si žalobca uplatňoval pokuty 393,89 € vzal 13.10.2014 späť a žiadal súd konanie v tejto časti zastaviť. Vyjadrenie k žalobnému návrhu podal vedľajší účastník až potom, čo sa oboznámil s obsahom žalobného návrhu a jeho príloh. V predmetnej veci došlo ku zastaveniu konania jednoznačne v dôsledku procesnej aktivity vedľajšieho účastníka, keď žalobca po doručení jeho procesného stanoviska vo veci zobral svoj návrh voči žalovanému spotrebiteľovi čiastočne späť. Cituje znenie § 256 ods.1 CSP. V prejednávanej veci jednoznačne nejde o prípad, kde by bol návrh podaný dôvodne a k späťvzatiu návrhu by došlo pre správanie žalovaného. Ďalej treba zdôrazniť, že súd zastavil konanie na základe dispozičného úkonu žalobcu, pred prvým pojednávaním. Súd vzhľadom na čiastočné späťvzatie návrhu žalobcom vôbec nepristúpil k preskúmaniu neprijateľných podmienok spotrebiteľskej zmluvy a tak v časti o trovách konania mal aplikovať § 256 ods.1 CSP. Na podporu svojich tvrdení poukazuje, napr. na Uznesenie KS v Košiciach 6Co/6/2015-114 z 30.11.2015, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie Okresného súdu (ďalej len OS) Košice II. 29C/15/2014-98 z 19.11.2014 a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného priznal náhradu trov konania z dôvodu späťvzatia žalobného návrhu. Na podporu svojich tvrdení poukazuje, napr. na Uznesenie KS v Košiciach 9Co/94/2015-80 zo 14.4.2015, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie prvostupňového súdu, ktorým zaviazal žalobcu k náhrade trov konania vedľajšieho účastníka. Uznesením OS Košice II. 13C/112/2014-50 zo 7.11.2014 súd konanie zastavil a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného priznal náhradu trov konania. Na podporu svojich tvrdení poukazuje, napr. na Uznesenie KS v Košiciach 2Co/373/2013 z 15.5.2014, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie prvostupňového súdu, ktorým zaviazal žalobcu k náhrade trov konania vedľajšieho účastníka. Uznesením OS Košice -okolie 8C/190/2012-75 z 15.5.2013 súd konanie zastavil a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného priznal náhradu trov konania. Na podporu svojich tvrdení poukazuje, napr. na Uznesenie KS v Košiciach 11Co/487/2013 z 30.4.2014, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie prvostupňového súdu, ktorým zaviazal žalobcu k náhrade trov konania vedľajšieho účastníka. Uznesením OS Trebišov 13C 278/2012-85 z 21.6.2013 súd konanie zastavil a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného priznal náhradu trov konania. Na podporu svojich tvrdení poukazuje, napr. na Uznesenie KS v Košiciach 2Co/353/2013 zo 7.4.2014, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie prvostupňového súdu, ktorým zaviazal žalobcu k náhrade trov konania vedľajšieho účastníka. Uznesením OS Košice I. 24C/151/2012-83 z 27.7.2012 súd konanie zastavil a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného priznal náhradu trov konania. Účelnosť trov právneho zast. je možné posudzovať iba cez objektívne kritériá, teda, či v konečnom dôsledku úkon právnej služby bol spôsobilý

pozitívne v prospech účastníka ovplyvniť rozhodnutie súdu. Náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že vedľajší účastník sa dal v konaní pred súdmi zastúpiť advokátom. Právo vedľajšieho účastníka vstupovať do spotrebiteľských sporov je dané čl.169 zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len EÚ), ktorým sa ukladá zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov, ako aj podporovať právo spotrebiteľov na informácie a na vytváranie združení na ochranu záujmov spotrebiteľov. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka spotrebiteľského združenia - právnickej osoby advokátom deklaruje aj rozsudok Súdneho dvora vo veci C 279/2009. Podľa neho súd pri rozhodovaní o trovách konania musí vziať zreteľ aj na tú skutočnosť, že žalobca si vo viacerých konaniach sústavne a vedome uplatňoval proti spotrebiteľom neprijateľnú zmluvnú podmienku. Podľa neho ak bude existovať reálna hrozba pre žalobcu, že bude znášať trovy takého konania, ktoré sám spôsobil, bude ho to automaticky odrádzať od súvislého uplatňovania neprijateľných zmluvných podmienok voči spotrebiteľom, čím sa naplní jeden z hlavných cieľov EÚ, vytvorenie zdravého trhu bez neprijateľných zmluvných podmienok. Cituje znenie § 255 ods.1 CSP a § 93 ods.4 O. s. p. Preto to, čo sa vzťahuje na účastníka konania, platí, najmä z hľadiska náhrady trov konania aj pre vedľajšieho účastníka. Predpoklad na priznanie náhrady trov konania v posudzovanej veci spočívajúci v podmienke, že trovy musia byť účelne vynaložené, treba interpretovať v súlade s čl.47 ods.2 Ústavy a § 3 ods.4 zák.č.250/07 Z. z., z ktorých vyplýva, že každý má právo na súdnu a inú ochranu a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zák. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania advokátom. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť združenia, aby vo veciach, v ktorých je účastníkom alebo vedľajším účastníkom v konaní pred súdmi konalo bez reálneho uplatnenia základného práva na právnu pomoc, ktoré patrí každému, vrátane právneho zast. advokátom. Nie je spravodlivé vyžadovať, aby proti žalobcovi, ktorý inicioval tisíce konaní v celej SR a je zastúpený advokátskou kanceláriou, ktorá ho zastupuje v každom konaní, vystupovali iba laici združení v občianskom združení bez právneho zast. Aj vzhľadom na početnosť sporov, ktoré inicioval žalobca, bolo nutné na riadne chránenie práv čo najväčšieho počtu spotrebiteľov použiť aj profesionálnu zručnosť, teda právnu pomoc advokáta. Pokiaľ súd konštatuje, že vyjadrenia vedľajšieho účastníka sú zhodné s vyjadreniami vo viacerých konaniach, tak je to preto, lebo týmito vyjadreniami reaguje na rovnaké žaloby žalobcu. Má zato, že na neprijateľné podmienky spotrebiteľských zmlúv ako aj nekalé obchodné praktiky je súd povinný prihliadať ex offo. V tejto súvislosti vie z vlastnej praxe poukázať na množstvo rozhodnutí prvostupňových súdov kde sa tak nestalo a priaznivejší výsledok v súdnom spore bol z pohľadu spotrebiteľa dosiahnutý až právnou intervenciou vedľajšieho účastníka na jeho strane. Naopak poukazuje na prax súdov, keď poskytovateľom služieb, „ktorý“ svoje nároky hromadne uplatňujú formulárovými žalobami v právnom zastúpení externých advokátskych kancelárií, hoci sami disponujú početným aparátom interných právnych oddelení, sú priznávajúce trovy bez toho aby súdy preskúmali ich účelnosť. Vedľajší účastník tak na základe uvedeného je toho názoru, že vzhľadom na procesný úspech vedľajšieho účastníka mal mu súd priznať plnú náhradu trov konania v ním vyčíslenej výške. Prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu [pre porovnanie Uznesenie Najvyššieho súdu (ďalej len NS) SR zo 14.9.2011 7MCdo 4/2010 (z jeho odôvodnenia cituje)]. Ďalej poukazuje na Uznesenie ÚS SR zo 16.6.2011 II.ÚS 281/2011. Ide síce o problém zavinenia konania, ale niet dôvodu popierať tento sankčný aspekt aj pri viac-menej svojoľnom podávaní návrhov na priznanie nedovoleného plnenia. Dáva do pozornosti Rozsudok KS v Košiciach: 1Co/208/2015-108 z 23.12.2015, ktorým bol zmenený Rozsudok OS Košice I. z 28.10.2014: 36C/41/2013-84 v obdobnej veci. Dáva do pozornosti Rozsudok KS v Košiciach: 3Co/165/2015-122 z 24.3.2016, ktorým bol zmenený Rozsudok OS Košice I. zo 14.10.2014: 39C/145/2014-95 v obdobnej veci. Dáv do pozornosti Rozsudok KS v Košiciach: 11Co/75/2016-81 z 13.5.2016, ktorým bol potvrdený Rozsudok OS Košice - okolie z 12.10.2015: 17C/282/2014-64 v obdobnej veci. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považuje rozsudok súdu v časti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka za rozhodnutie, ktoré vychádza nesprávneho právneho posúdenia veci a z tohto dôvodu navrhuje napadnutý rozsudok preskúmať a v zmysle § 388 C. s. p. rozsudok v časti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka konania zmeniť a vydať toto Uznesenie: Súd mení rozsudok vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka tak, že žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania 72,52 € bez DPH na účet jeho zástupcu, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania 16,88 € bez DPH (1 úkon zo sumy 72,52 € je tarifná hodnota 16,60 €, 1/2 z 16,60 € = 8,30 € + režijný paušál 8,58 €) na účet jeho zástupcu, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

5. Žalobca uvádza svoje stanovisko k podanému odvolaniu vedľajšieho účastníka: I. Absencia súhlasu so vstupom „intervenient“ do konania. V zmysle platnej právnej úpravy CSP je intervencia upravená v § 81 a n. Cituje znenie § 81, „§ 81 ods.4“ a § 470 CSP. Má za to, že súd má povinnosť preskúmať „celého

konania“ či intervenient má súhlas strany na ktorej vystupuje. V prípade ak intervenient nepredloží súhlas strany, na ktorej vystupuje súd by na jej podania nemal vôbec prihliadať. Intervencia v sporovom konaní je typickým procesným inštitútom, ktorého doterajšia právna úprava sa však javila ako neuspokojivá a neefektívna. Preto predkladateľ prikrčil k jej komplexnej zmene. Súdny aj napriek zjednocujúcej rozhodovacej praxi NS SR rozhodovali svojvoľne. Dovoľuje si v tejto súvislosti poukázať na Uznesenie NS: 3Cdo 188/212 z 5.2.2013 (z jeho odôvodnenia cituje). Účel procesnej pomoci vedľajšieho účastníka hlavnému účastníkovi v sporovom konaní môže byť naplnený, len ak hlavný účastník konania s takýmto vstupom súhlasí. Súd musí vždy účastníkov konania právne relevantným spôsobom upovedomiť o procesnom úkone vedľajšieho účastníka, ktorým prejavil vôľu vstúpiť do konania a zároveň musí mať súd vždy jasno či účastník, ktorého chce vedľajší účastník podporovať, s jeho podporou súhlasí, resp. či nevyjadril nesúhlas. Súd musí taktiež zák. zodpovedajúcim spôsobom reagovať na prípadný nesúhlasný procesný úkon účastníka. Na uvedenú skutočnosť poukázal NS SR vo svojom rozhodnutí: 3Cdo 188/212 z 5.2.2013. Ak nejde o prípad podľa § 80 CSP, z povahy intervencie v spore vyplýva nevyhnutnosť súhlasu procesnej strany, na ktorej intervenient vystupuje so všetkými relevantnými procesnými úkonmi intervenienta. Za relevantné procesné úkony predkladateľ označil všetky prostriedky procesného útoku a obrany, kde je súhlas procesnej strany nevyhnutný z dôvodu ochrany jej procesného postavenia. Bez súhlasu procesnej strany sú prostriedky procesného útoku alebo obrany intervenienta neúčinné. Cituje znenie § 101 ods.3 O. s. p. Má za to, že uvedená výzva adresovaná účastníkom konania sa použije vtedy ak, súd bude vyzývať účastníkov, aby sa vyjadrili o určitom návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania. V prípade ak by súd chcel použiť uvedené ust. na prípad vyjadrenia sa účastníka konania k vstupu vedľajšieho účastníka do konania, dovoľuje si uviesť, že použitie § 101 ods.3 O. s. p. neprichádza v tomto prípade do úvahy, nakoľko by nešlo o vyjadrenie sa k postupu a vedeniu konania. Na vyriešenie otázky procesného postavenia subjektov, „ktorý“ sa zúčastňujú konania nie je možné uplatniť domnienku v zmysle § 101 ods.3 O. s. p. Na uvedenú skutočnosť poukázal NS SR vo svojom rozhodnutí: 3Cdo 188/212 z 5.2.2013. Dovoľuje si poukázať aj na skutočnosť, že pri ignorovaní názoru hlavného účastníka a svojvoľným vstupovaním vedľajšieho účastníka do konania, sú mu poskytované citlivé osobné údaje hlavných účastníkov konania (miesto pobytu, sociálna situácia pri platobnej neschopnosti, zamestnanie, rodinné väzby a p.). Má za to, že v takomto prípade môže dôjsť k porušeniu čl.19 ods.2 a 3 Ústavy SR. Tieto pochybnosti vyjadril aj OS Brezno, ktorý 29.1.2013 podal Návrh na vyslovenie nesúladu právneho predpisu s Ústavou SR. II. Zák. vychádza zo záveru judikatúry NS SR, že ani takýto vedľajší účastník nemôže vstúpiť do konania proti vôli toho, popri komu chce v konaní vystupovať, resp. že ani účasť takéhoto vedľajšieho účastníka nesmie byť žalobcovi alebo žalovanému nanútená, ak si ju sám neželá (viď R 62/2014). Súdny dvor (ďalej len SD) EÚ v rozsudku C 470/12 z 27.2.2014 dospel k názoru, že vnútroštátna úprava neumožňujúca niektorých z takýchto právnických osôb vstup do konania, nie je v rozpore s právom EÚ. Cituje, čo v bodoch 45. a 46. uvedeného rozsudku SD konštatoval a, čo v bodoch 53.-56. sa (medziiným) konštatuje. Zák. rieši v praxi súdov spornú otázku, či a v akých prípadoch, resp. medziach je vedľajší účastník oprávnený podať opravný prostriedok (odpor, odvolanie alebo dovolanie) vtedy, keď samotný účastník konania túto možnosť nevyužil. CSP taktiež zohľadňuje závery, ku ktorým dospela judikatúra NS SR (viď, napr. uznesenia tohto súdu z 28.10.2013 1Cdo 210/2012, 21.10.2013 7Cdo 135/2013, 30.10.2013 6Cdo 357/2012, 28.1.2014 4Cdo 209/2013 a z 9.6.2014 3Cdo 314/2013). Odlíšenie medzi odporom a odvolaním je odôvodnené najmä tým, že odpor je špecifický opravný prostriedok uplatnený v rámci tzv. skráteného konania, ktoré nadobudne atribúty sporového konania práve včasným podaním odporu zo strany žalovaného (ex lege dochádza k zrušeniu platobného rozkazu). Až po takomto procesnom úkone (podaní odporu zo strany účastníka) môže byť naplnený zmysel a obsah vedľajšieho účastníctva, t.j. pomáhať v konaní účastníkovi, na strane ktorého vystupuje. Potrebu legislatívnych zmien v tejto oblasti vyvolala skutočnosť, že všeobecné súdy nereflektujú zjednocovaciu, výkladovú a aplikačnú činnosť NS SR. Z tohto dôvodu sa predkladateľ snaží v podanom návrhu reagovať na aktuálne problémy a odstránenie nejednotnej rozhodovacej činnosti okresných a krajských súdov skonkretizovaním už dnes známych a zák. upravených skutočností. Doposiaľ všeobecné súdy v praxi tieto závery neaplikovali, čím dochádzalo k škodám a porušovaniu práv na strane účastníkov. NS SR v rámci svojej činnosti a vydaných rozhodnutí niekoľko krát rozhodol o otázke vedľajšieho účastníctva, avšak okresné a krajské súdy na danú judikatúru nereflektovali čím dochádzalo k sústavnému porušovaniu práv jednotlivých účastníkov konania a k nehospodárnosti v samotných občianskoprávných konaniach, kde boli pre vedľajších účastníkov vyhotovované podania spolu so všetkými prílohami. Uvedeným postupom súdu bol zaťažovaný aj navrhovateľ napriek skutočnosti, že so vstupom vedľajšieho účastníka žiadna zo strán sporu nesúhlasila. Ďalej dochádzalo k neúmernému zaťažovaniu samotných účastníkov sporových konaní týkajúcich sa spotrebiteľa tým, že okresné a krajské súdy priznávali trovy právneho zast.

vedľajším účastníkom na strane žalovaného, nakoľko sa spravidla nechávali zastupovať zástupcami, aj napriek skutočnosti, že žiadna zo sporových strán nesúhlasila „z“ ich vstupom do konania. Prínos vyjadrení týchto vedľajších účastníkov a ich zástupcov bol bezvýznamný a zanedbateľný, vzhľadom na skutočnosť, že tieto vyjadrenia neboli a ani nie sú potrebné pre rozhodnutie súdu v konaní. V konaní, kde vystupuje spotrebiteľ je jeho ochrana zabezpečená skutočnosťou, že súdy sú povinné prihliadať na mnohé skutočnosti v prospech spotrebiteľa ex offio. III. Neúčelne vynaložené trovy právneho zast. vedľajšieho účastníka. Dovoľuje si poukázať na neúčelnosť uplatnených a priznaných trov právneho zast. vedľajšieho účastníka. Cituje znenie pôvodného § 142 O. s. p. a nového § 251 CSP. Jedným z predpokladov potrebných na vznik nároku na náhradu trov konania je aj účelnosť trov vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Účelnosť sa stotožňuje s pojmom nevyhnutnosť. Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony, ako napr. na zaplatenie súdnych poplatkov či hotových výdavkov. Má za to, že trovy právneho zast., ktoré sú súčasťou trov konania, a ktoré si uplatňuje vedľajší účastník neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva. V nadväznosti na uvedené si dovoľuje poukázať na Uznesenie KS Banská Bystrica z 25.4.2012 17Co/91/2012 (z jeho odôvodnenia cituje). Vzhľadom na skutočnosť, že vedľajší účastník podáva odvolanie len v časti nepriznaných trov právneho zast. je zrejmé, že v tomto prípade nešlo o ochranu spotrebiteľa a snahu ho chrániť pred vyfaktúrovanou pokutou. Účel vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Tým, že vedľajší účastník žiada priznať trovy právneho zast., priznáva, že žalovanému neposkytol pomoc pri ochrane jeho práv ako spotrebiteľa, čo je jeho základným poslaním. V uvedenom prípade poskytol žalovanému právnu pomoc advokát, za služby ktorého žiada vedľajší účastník priznať trovy právneho zast. Z uvedeného vznikajú pochybnosti o účelnosti a dôvodoch vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktorý už pri vstupe do konania bol zastúpený advokátom, hoci ešte nevedel o akú právnu vec ide. Sám vedľajší účastník neposkytoval ochranu práv žalovanému ako spotrebiteľovi, na základe čoho mal pri vstupe do konania zák. priznané favorizované postavenie medzi ostatnými združeniami. Taktiež poukazuje na skutočnosť, že v súčasnosti existuje veľký počet rozhodnutí, ktoré sa týkajú obdobných konaní a nič nebráni vedľajšiemu účastníkovi, aby vstúpil do konania bez zástupcu a jednoducho by poukázal na súvisiace rozhodnutia. Nie je potrebné právne zastupovanie a trovy, ktoré vznikli sú len účelové. Podľa jeho názoru ide len o hromadný vstup združení na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka do súdnych konaní, pričom vstupujú do sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Je potom otázne, či je účelom vstupu do konaní ochrana spotrebiteľa alebo zisk, ktorý vznikne z priznaných trov konania. V. Pridaná hodnota vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Dovoľuje si uviesť, že zástupca vedľajšieho účastníka vo svojich vyjadreniach maximálne poukazuje na skutočnosti a rozhodnutia súdov, ktoré sú notoricky známe a rozhodujúce súdy majú o nich vedomosť. Podľa platnej právnej úpravy ako aj rozhodovacej praxe SD EÚ [rozsudok Európskeho súdneho dvora (in Joined cases C-240/98 to C-244/98 Court of Justice)] je sudca všeobecného súdu povinný ex offio prihliadať na nečestné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, čo zabezpečuje, že spotrebiteľ bude mať vždy účinné právne prostriedky na ochranu svojich práv. Teda aj z judikatúry SD EÚ ako aj z právnych predpisov SR jasne vyplýva, že súd je povinný ex offio prihliadať na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Vyjadrenia zástupcu vedľajšieho účastníka - podľa jeho názoru - nie sú potrebné pre rozhodnutie súdu v jednotlivých konaniach a na ochranu spotrebiteľa a nie sú žiadnou pridanou hodnotou pre spotrebiteľa, nakoľko súd má povinnosť na tieto skutočnosti prihliadať ex offio, čo v praxi aj súdy robia. Jednotlivé úkony vedľajšieho účastníka preto nie sú potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva v zmysle § 251 CSP.

6. Podľa § 474 CSP tento zákon nadobudol účinnosť 1.7.2016.

7. Podľa § 470 ods.1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Rozsudok, okrem výroku o náhrade trov právneho zast. osobitného subjektu, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods.1 a § 379 CSP), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom preskúmaný.

9. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a rozsudok vo výroku o trovách konania osobitného subjektu potvrdil podľa § 387 ods.1 CSP, lebo je vecne správny, aj jeho dôvody sú správne, preto sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku.

10. V prejednávanej veci trovy právneho zast. osobitného subjektu nie sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania, preto ich nemožno považovať za účelne vynaložené. Je potrebné poukázať i na skutočnosť, že osobitný subjekt - vzhľadom na svoj cieľ - bol vytvorený na ochranu spotrebiteľa, teda samotný osobitný subjekt je spôsobilý a schopný chrániť záujmy spotrebiteľa.

Osobitný subjekt má právo zvoliť si pri účasti v konaní zástupcu, avšak takto vynaložené trovy nemožno považovať za účelne bránenie práva samotného účastníka v konaní. Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, tak fyzickej, ako aj právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana a hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v Čl.47 ods.2 Ústavy SR majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť stranám sporu, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc, že súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania a v tejto súvislosti má osobitný subjekt rovnaké možnosti ako ktorákoľvek iná strana sporu v konaní v súvislosti so svojim zastúpením v rámci zák. upravených možností, t. j. nie je vopred vylúčený z možnosti zvoliť si na svoje zastupovanie advokáta, avšak tým, že sa mu neprizná náhrada trov konania - trov právneho zast., pretože sa nepovažujú za účelne vynaložené, lebo neboli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania (nález II.ÚS 78/03 z 9.9.2004 ÚS SR), nie je porušené jeho základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa Čl.47 ods.2 a 3 Ústavy SR. Paušálny vstup osobitného subjektu do všetkých konaní, v ktorých žalobca vystupuje, bez zreteľa na stav konkrétneho súdneho konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť jeho úkonov, nemožno považovať za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ svojej činnosti. S prihliadnutím na cieľ osobitného subjektu, ktorým je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov spotrebiteľa, a na konkrétne okolnosti prípadu a to najmä skutočnosť, že vstúpil do konania ako profesná organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu, a splnomocnil na svoje zastupovanie advokáta, hoci zo samotnej jeho podstaty vyplýva, že musí byť schopný pomáhať tomu účastníkovi konania, na strane ktorého vstupuje do konania, nemožno - ako už bolo uvedené - považovať jeho trovy za účelne vynaložené a tiež nemožno opomenúť skutočnosť známou odvolaciemu súdu z iných vecí, v ktorých je ten istý žalobca, ako v prejednávanej veci, že aj iné subjekty s rovnakým predmetom činnosti (cieľom) ako osobitný subjekt, vstupujú do toho istého konania na strane žalovaného ako osobitný subjekt a na svoje zastupovanie splnomocňujú advokáta, čo nutne vedie k úvahe, že primárnou pohnútkou pre vstup do konania nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa.

11. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

12. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

13. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Osobitný subjekt nemal v odvolacím konaní úspech, preto nemá právo na náhradu jeho trov a žalobca, ktorý mal v ňom úspech žiadne trovy neuplatnil.

15. Pomer hlasov, akým bolo uznesenie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.